

Universitätsbibliothek Paderborn

Sacrvm Misericordiæ Palativm

Variis Sacræ-Scriptvræ Locis, Atqve Septem misericordiæ operibus quasi
peristromatibus exornatum

Gazaeus, Nicolaus

Augustae Trevirorum, 1618

Quod eleemosyna ex proprijs bonis largienda sit, Cap. 31.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54477](#)

non valemus, ob corruptionem, putredinem, aut similem quandam alterationem, pauperibus donamus. Quę omnia in Eleemosynam tribuere nullatenus debemus. Nam sicut iniquū est Domino vouere filium debilem, claudum, gibbosum, mancū, vel languidum; ita pauperibus, corruptos cibos quos reijcit appetit^o in escam tradere plane impium est. Nec solū impij sunt qui huiusmodi operantur, sed etiam in eos maledictionē fulminat Malachias, cū inquit:
Si offeratis cœcū ad immolandum non ne malū Malach. 6. 1.
est? & si offeratis claudū & languidum nonne malum est? subide concludit. *Maladictus doloris, qui habet in grege suo masculum, & votum faciens immolat debile Domino. Equum Ioan. 6.*
igitur est ut de meliori domus nostræ substantia largiamur, nam Domin⁹ turbam in deserto præstantissimis atq; abundantissimi 3. Reg. 19.
mis paut alimentis. Eliam quoq; carnibus delicatissimis ob imbecillitatē sustentauit.

QVOD ELEEMOSYNA 4. conditio.
EX PROPRIIS BONIS LAR-
GIENDA SIT.

CAPVT XXXI.

E Atenu tamē eleemosyna facienda est ut
I 4 xqui-

136 SARVM MISIRICOR.

æquitas semper atque Iustitia obseruetur
Nam qui aliena, vel furto, vel per Simoni-
am aut nefas simile, sublata pauperibus tri-
buit, tantum abest ut ex eo opere merca-
tur, quin immò maximò ad restitutionem
ablati teneatur. Hoc insinuare videtur ver-
ba Sapientis dicentis: *Honora dominum de*
substantia tua. Ideò etiam Augustinus cen-
set, eam maximè Deo Eleemosynam ac-
ceptam gratamque esse, cum ex laborum
præmijs emergit. Quid enim virtutis aut
efficaciæ habere potest talis Eleemosyna, q.
ab uno gratanter recipitur, & ab alio sum-
mo cū dolore deperditur? Si munera Ca-
in reiecit Deus, quia pessimum quodque in
sacrificium tribuebat; quanto magis eas
Eleemosynas spernet Deus, quæ alienis fi-
unt expedijs? Iniquum planè est, nec enim
vt trito sermone dicitur, decet D. Petrum
suis expoliare vestimentis, vt indè Pauli nu-
ditas contegatur. Quod quidem phocion
Atheniensis, apophtegmate pulcherrimo
demonstrauit: Nam roganibus die qua-
dam peccuniam in sacrificiorum expensas,
respondit: Puderet me aurum vobis trade-
re, nec huic (ostendebat autem creditorē)
quod suum est restituere. Si verò criminis
huius magnitudinem vis cognoscere, quid
Sapiens

*Lib. de vita
christiana.*

Genes. 4.

*Plutarch. tom.
1. opusc.*

Sapiens dicat attende: *Qui offert sacrificium de substantia pauperum, est quasi qui victimat filium in conspectu Patris.* & infra subiungit: *Immolantis ex iniquo, oblatio est maculata.* Similes etiam Eleemosynas subsannationes vocat, vel quia poti⁹ Deum ad irracundiam prouocant, quam iratum flectant: vel quia eas irridet Deus & flocci pendit. *Da igitur de consilio Sapientis, de primijs frugum tuarum pauperibus.* Non dicit de bonis alterius, sed de primijs frugum tuarum. Vectigal etenim diuitiae sunt propriæ, non verò alienæ. Nam Deo acceptæ neutquam fuere Zachei Eleemosynæ, donec alienum restituisset, ut ipsius verba testantur. *Si quid aliquem defraudavi reddo quadruplum.*

*Eccles. 34.**Proverb. 3.**Luc. 19.*

Id ipsum testantur Sancti Patres: Isidorus inquit: De rapinis alienis Eleemosynam facer non est officium Miserationis, sed emolumentum magni sceleris. Chrysostomus respondens ijs, qui aliena se in Eleemosynam dedisse dicunt, subiungit: *Displacet Deo talis Eleemosyna, nam ut inquit Propheta: Odio habet Deus rapinam in holocaustum.*

*Hom. 57. in Matth.**Isaie. 61.*

Diffusius multò Augustinus, his verbis: De iustis laboribus iussit dari, de iniustis verò rapinis prohibuit dari; sed cum iudicare cœperit Deus, dictari sunt hi qui de fraudibus viuunt,

Lib. hom. 47.

I s

& de

138 SACRVM MISERICOR.

*& de spolijs miserorum Eleemosynam faciunt
Domine praecepta tua seruauimus, & in nomi-
ne tuo Misericordias ferimus, pauperes pa-
mus, nudos operuimus, & peregrinos hospitii
suscipimus. Quibus dicturus est Deus: Quo-
dedistis, dicitis; quod rapuistis, non dicitis. Quo-
pauitis memoramini; quare non recordamini
quos ne castis? quos operuistis, gaudet; quos ex-
spoliasti plangunt: quos hospitio excepti sunt
tinetis, & oblieti estis quantos de habitaculis
expulisti. Ego Misericordiam fieri iussi, fra-*

*De verb. Dom. des & rapinas exerceri non mandaui. Et alibi
Ser. 35. c. 10. ad euitationem tanti sceleris fideles exhor-*

*tans iterum ait: Nolite velle Eleemosynas fa-
cere de fanore & usuris, fidelibus dico, quibus
corpus Christi erogamus. Attamen quo hodie
quamque sunt in saeculo qui postquam
tota vita sanguinem viduarum, earumque
labores & laborum praemia sustulerunt, in
mortis hora furorum partem quandam
pauperibus distribuunt. At vero nequaquam
Deo acceptum est opus tale, ut bene inse-
quenti claret exemplum.*

*Ermoaldus vir quidam opulentus, qui
toto vita tempore rapinis atque usuris ope-
ram dederat, cum de vita periclitaretur, iam-
que poene anima ageret, ad Sanctum Laut-
marum, argenti summam misit, rogans ut
pro*

pro animæ suæ salute Deum præcaretur.
Quam cum hic diutius renuens, importu-
nitate tamen & præcibus adferentis vietus
acepsisset, altari imposuit; oransq; Domi-
num cum peccuniæ summam subleuasset,
vnican licite acquisitam peccuniarum par-
tem retinuit, reliquum autem ad Ermoal-
dum remisit inquiens, Inuisam esse Deo E-
leemosynam quæ alienis fieret expendijs.
Adiungebatque scripturarum testimonia
quæ inquiunt: *Victimæ impiorum abomina-* Proverb. 15.
biles Domino: & iterum: Holocaustata ve-
stra non sunt accepta, & victimæ vestra non Hierem. 6.
placuerunt. Illudque sane verū esse sequens
probauit euentus. Seruus namque Domū
reuersus, miserrima morte Dominum pe-
rire vidit. Sit vobis in exemplum diuitis hu-
iis miseria, sit in exemplum Booz etiam
admirabilis Misericordia, qui seruus suis e-
gestatem Ruth commendans, aiebat: *De* Ruth. 2.
vestris manipulis projicite de industria. De
vestris date ut cum Zachēo dicere possitis;

Ecce dimidium bonorum meorum Do-
mine de pauperibus &c.

QVOD